

KLIMA, STORM OG VAND

Rapport fra Danske Risikorådgiveres årskonferencen 2014

Af Jeanne Snefrup Jensen
EIRM, Sekretariat for
Danske Risikorådgivere

Kl. 10.30 den 10. april 2014 ringede det ind til Danske Risikorådgiveres Risikostyringskonference. Temaet for dette års konference var klima, storm og vand.

Formand Steen Nedergaard Jensen bød alle velkommen, hvorefter Hans Engell præsenterede den første taler på konferencen.

Dette år bød på et gensyn med Ida Auken, som også gæstede konferencen i 2008. Ida præsenterede os bl.a. for nogle af de resultater, hun opnåede i sin tid som minister.

Klimasikring giver tryghed

På Risikostyringskonferencen i 2008 lovede Ida Auken, at hun ville arbejde for en bedre klimasikring af Danmark. Da hun blev minister i 2011 nedsatte hun derfor et klimarådgivningspanel, hvor man indbød forskellige faggrupper og interessenter til at belyse, hvordan man bedst klimasikrer Danmark.

I forhold til den tidligere regering, ønskede Ida Auken en mere åben dialog med andre klimaaktører for at få flere konkrete bud på, hvordan man bedst kunne hjælpe kommunerne med at klimasikre.

Der blev udarbejdet en handlingsplan, hvor der blandt andet stod, at alle kommuner skulle have en klimatilpasningsplan på plads ved udgangen af 2013. Man oprettede også et rejsehold, der kunne tage rundt og hjælpe kommunerne i deres arbejde og give råd og vejledning.

Der er mange regler for, hvad man må bruge regnvandet til. Var det ikke en idé at bruge penge på at forenkle reglerne, så vi kan udnytte regnvandet?

Ida Auken: Hovedprioritet har været sikkerhed og hygiejne. Men det ville være smart at finde løsninger på, hvordan man kan genbruge regnvand (sekundavand).

Vi skal prioritere indsatsen på klimaområdet

Man var enige om, at kommunerne måtte finde en løsning på regnvandet, så det kan afledes steder, hvor det ikke gør skade. Kloakkerne kan ikke håndtere de store mængder af vand, der kommer ved kraftige regnskyl, så man er nødt til at tænke kreativt. *Hvis vi ikke håndterer de klimarisici vi har, bliver det dyrere i det lange løb. Derfor er det vigtigt, at vi investerer i klimaforandringer nu,* sagde Ida Auken.

Men klimatilpasning behøver ikke være kedelig. Mange kommuner har investeret i klimatilpasning på kreative måder, som har løftet mange områder. Ida Auken nævnte blandt andet, hvordan man har formået at udnytte legepladser, skateboardbaner og grønne arealer til oversvømningsområder ved kraftige regnskyl. I andre kommuner genslynger man åer, så de kan rumme mere vand.

Flere steder har investeringer betydet, at der er kommet nye og interessante sociale miljøer. Når man tænker miljø sammen med sociale områder, kan det skabe tryghed og give mere liv i ellers kedelige gårde og boligområder, fortalte Ida Auken.

Er det ikke i orden at lande som Kina og Indien bliver hårdt ramt af klimaforandringerne, da de jo også forurener mest? Så kan det være, at de laver de investeringer der skal til?

Ida Auken: Det er aldrig godt, når noget rammer nogen. Vi taler om fødevaremangel og vandmangel, hvilket er meget alvorligt. Men det er godt nok at de kan mærke trykket, da det er dem, der kan gøre noget og gøre en forskel for miljøet.

Finansieringen af klimatilpasningen betød at kommunerne fik lov til at hæve vandafgiften.

Vil vi betale for at gå tørskoet?

Ole Mark fra Dansk Hydrologisk Institut (DHI) gjorde os klogere på, hvordan man kan bruge vandmodeller til at vise forskellige scenarier ved ekstrem regn. Modellerne er et værktøj, der kan bruges til at vurdere den indsats, der skal foretages i de pågældende områder, hvis der skal foretages nogen.

For Ole Mark efterlyste netop en diskussion af, hvad vi synes er acceptabelt, og hvad vi vil gøre for at beskytte os mod ekstrem regn. Vil vi betale for at gå tørskoet i København, eller kan vi acceptere oversvømmelser i ny og næ? Skal vi beskytte beboere i udsatte boligområder fra ekstrem regn, eller må de sejle deres egen sø?

I juli 2011 var flere afdelinger på Rigshospitalet sat ud af spil. Modtagelsen i traumecenteret kunne fx ikke modtage patienter pga. regnvand. Er det acceptabelt eller er vi nødt til at gøre en ekstra indsats i visse tilfælde?

Det handler om risiko og usikkerhed. Man må tage beslutninger ud fra, hvor mange penge man vil investere i at sikre områder og bygninger, sagde Ole Mark.

DHI arbejder med modeller, der viser virtuelle scenarier (byer og gader), og hvilken effekt en ekstrem regn kan have i et bestemt område, dvs. hvor stor en del af området vil ligge under vand. Men hvordan håndterer man en sådan risiko, når man ikke ved hvor meget vandstanden vil stige i fremtiden, var ét af de spørgsmål, som Ole Mark rejste.

Der har været høje vandstande før (fx 1872 i Danmark). Disse har ikke været pga. klimaforandringer, men dét klimaforandringer gør er, at de lægger til de vejrændringer, der i forvejen kommer, og som vi ikke kan forhindre.

Klimatilpasningsplaner er et vigtigt redskab

Birgit Krogh Paludan fra Greve Forsyning fortalte i forlængelse af Ole Mark om erfaringerne fra Greve Kommune og de udfordringer, kommunen stod overfor i forhold til oversvømmelserne i 2002, 2007 og 2011. I Greve har man siden de kraftige regnskyl renoveret kloakkerne og intensiveret arbejdet for at forebygge oversvømmelse og bl.a. genslynget åer.

I 2011 indgik KL og staten aftale om, at alle kommuner skulle have en klimatilpasningsplan klar ved udgangen af 2013. Alle kommuner er godt i gang med klimaplanerne, men nogle er nået længere end andre.

Birgit Paludan fortalte, at det er godt at lave cost-benefit-analyser af, hvad det vil koste at ruste sig mod forhøjede vandstande og oversvømmelser. En model viser fx at 20 cm regn vil koste ca. 2.500 kr. pr. m² og ved 40 cm regn vil det koste 6.500 kr. pr. m².

Vi skal vide, hvor meget vi vil gøre for at ruste os til de kraftige regnskyl. Omkostningerne til de skader der bliver forårsaget af ekstrem regn skal ses op imod de omkostninger der vil være ved at forebygge skader forårsaget af ekstrem regn, fortalte Birgit Paludan.

Overordnet skal man beslutte, hvilke indsatser der skal investeres i, og man skal lave beredskabsplaner. Og så er en tæt koordinering med beredskabet meget vigtig, understregede Birgit Paludan.

Sikringsmesse 2014

I år var der sikringsmesse, hvor 35 af Danske Risikorådgiveres samarbejdspartnere var mødt op for at udstille og fortælle om deres produkter og services. Foreningen ønsker at takke alle udstillere herunder flere af foreningens primære samarbejdspartnere; Gaihede, Dantaet, Actas, Insubiz, Kibo, RM-Group, Safe Group, Schneider Electric, Schultz, SSG og Gunnebo.

Efter to timers spændende messe blev der ringet ind til den 12. ordinære generalforsamling.

Generalforsamling

Generalforsamlingen forløb i god ro og orden og den nye bestyrelse består nu af følgende medlemmer:

- Formand: Steen Nedergaard Jensen, Næstved Kommune
- Næstformand: Torben Jacobsen, Bygningsstyrelsen
- Bestyrelsesmedlem: Finn Kjærulf Vangsted, Frederikshavn Kommune
- Bestyrelsesmedlem: Flemming Riddersholm Nielsen, Holstebro Kommune
- Bestyrelsesmedlem: Thomas Harbo Sørensen, Viborg Kommune
- Suppleant: Janne Thomsen, Haderslev Kommune
- Suppleant: Louise Rosenkilde, Holstebro Kommune

Bestyrelsen anno 2014

Referat fra generalforsamlingen findes på Danske Risikorådgiveres hjemmeside.

Middag og underholdning

Under middagen i år blev vi underholdt af Karsten Knudsen, bedre kendt som et af medlemmerne i *De Nattegale*. Ud over Karsten Knudsen optrådte formand Steen Nedergaard Jensen som dirigent for et syvmand stort truthornsorkester bestående af bestyrelsesmedlemmer og medlemmer fra foreningen til stor underholdning for os andre. På scenen kunne vi også opleve *Lady og vagabonden*, hvor ikke mindst Janne Thomsen leverede en stor præstation.

Med mindre du har noget positivt at sige, så hold mund!

Fredag morgen fik alle vist rørt lattermusklerne, da Christine Feldthaus indtog scenen med mange sjove fortællinger fra den danske hverdag og arbejdslivet.

Én af de ting Christine Feldthaus opfordrede os til, var at påskønne det vi har og ikke brokke os så meget. *Gør nogle ting og udfordre dig selv, så du mærker, at du er i live*, var hovedbudskabet fra Christine Feldthaus.

Christine Feldthaus efterlyste mere galskab, humor og mod i det danske arbejdsliv. Lad os løfte teleskopet engang imellem og kigge lidt ud over vores egen næsetip. Christine Feldthaus afsluttede med flere bud på et bedre liv, herunder:

- Slip kontrollen, så bliver det sjovere.
- Få sat nogle tydelige grænser.
- Kommuniker klart og positivt. Med mindre, at du har noget positivt at sige, så hold mund. Sig tingene rent ud.
- Bruger du din tid rigtigt. Går du for meget op i petitesser?
- Trives du godt i jobbet. Det er dit ansvar at være en god kollega.
- Interesserer du dig for din kollegers værdier?
- Gør dit arbejde sjovt.

Forberedelse, forberedelse, forberedelse

Den sidste gæsteoptræden på konference i år, blev leveret af Rasmus Tantholdt, som fortalte os om, hvordan det er at operere i krise- og konfliktområder. Rasmus Tantholdt har blandt andet været i Irak og Afghanistan for at dække krigen, men også været i Pakistan under oversvømmelserne.

Én af de ting, der bliver prioritet højest inden Rasmus Tantholdt bliver udsendt til et kriseområde er forberedelse. Forberedelse betyder alt og kan være et spørgsmål om liv eller død i nogle af de områder, han har befundet sig i. *Det handler om at have en god guide med sig og selvfølgelig nok mad og drikke til at kunne klare sig. Men det er selvfølgelig ikke alt, man kan forberede sig på, og man er derfor også nødt til at være forberedt på at skulle agere i situationer, der ikke er planlagt og forudset*, fortæller Rasmus Tantholdt.

De situationer han har befundet sig i er selvfølgelig meget anderledes end de situationer en risikorådgiver skal håndtere i hverdagen. Men man måske alligevel trække paralleller i forhold til at skulle forberede sig på uforudsete risici, hvor man kan håbe og bede til, at ens forberedelse (forebyggelse) er med til at minimere et givent negativt udfald.

Efter Rasmus Tantholdts indlæg, afrundede formand Steen Nedergaard Jensen konferencen med at sige tak til alle deltagere og ønske alle en god påske.